

Polityk roku 2018 w Polsce i na świecie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to czas podsumowań i różnego rodzaju plebiscytów, które – w mniej lub bardziej poważny sposób – rozstrzygają, komu należy się tytuł osobistości roku w danej dziedzinie. Tak jak w ubiegłych latach, w ostatnim sondażu realizowanym w 2018 roku¹, zapytaliśmy Polaków (w pytaniu otwartym), kto, ich zdaniem, zasłużył na miano polityka roku. Respondenci sami podawali nazwiska kandydatów spośród znanych im polityków krajowych oraz, na tej samej zasadzie, wymieniali najbardziej wyróżniającego się lub – w ich ocenie – najbardziej zasłużonego polityka działającego na arenie światowej. Inaczej zatem niż w innych tego typu konkursach czy plebiscytach, w których głosują głównie osoby zainteresowane czy nawet pasjonujące się określoną dziedziną życia, w naszym „plebiscycie” do roli recenzentów świata polityki niezmiennie powołujemy losowo wybrane i mogące reprezentować ogół społeczeństwa jury.

POLITYK ROKU 2018 W POLSCE

Pytanie, jakie zadawaliśmy Polakom brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2018? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Ponad połowa badanych (53%) nie wskazała osoby, która w ich opinii zasługiwałaby na takie wyróżnienie. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili respondenci, którzy nie podjęli się tego zadania, uznając je za zbyt trudne lub uważając własne kompetencje za niewystarczające (31%). Deklarowali, że nie interesują się polityką, nie znają polityków i dlatego żadne nazwisko nie przychodzi im na myśl. Ponad jedna piąta ankietowanych (22%) uznała, że żaden ze znanych im przedstawicieli sceny politycznej nie zasługuje na tak zaszczytny tytuł – nie widzą polityka, który szczególnie by się wyróżniał czy wyjątkowo czymś się zasłużył w mijającym roku. Pozostali respondenci wymienili w sumie ponad pięćdziesiąt nazwisk polityków, z których jednak tylko czterech uzyskało więcej niż 2% głosów.

Tytuł polityka roku 2018 Polacy przyznali premierowi Mateuszowi Morawieckiemu (13%). Drugie miejsce w tym rankingu uzyskał w tym roku prezydent Andrzej Duda (10%). Na trzeciej pozycji, z wyraźnie już mniejszą liczbą głosów niż pierwsza dwójka nominatów, lokuje się prezes PiS Jarosław Kaczyński (6%). Czwarte miejsce przypadło byłemu premierowi i szefowi Rady Europejskiej

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (343) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 29 listopada – 9 grudnia 2018 roku na liczącej 942 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Donaldowi Tuszkowi (4%). Po 1% głosów uzyskali: była premier, a obecnie wicepremier ds. społecznych Beata Szydło, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, Paweł Kukiz, powracający do ogólnokrajowej polityki były prezydent Słupska Robert Biedroń, liderzy PO i PSL – Grzegorz Schetyna oraz Władysław Kosiniak-Kamysz oraz przewodniczący pozaparlamentarnej partii „Wolność” Janusz Korwin-Mikke.

Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2018?

Mateusz Morawiecki	13%
Andrzej Duda	10%
Jarosław Kaczyński	6%
Donald Tusk	4%
Zbigniew Ziobro	1%
Beata Szydło	1%
Paweł Kukiz	1%
Robert Biedroń	1%
Grzegorz Schetyna	1%
Władysław Kosiniak-Kamysz	1%
Janusz Korwin-Mikke	1%
Inni politycy (45 nazwisk)	4%
Nie ma takiego, żaden nie zasłużył, nikt się specjalnie nie wyróżnił	22%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć	31%

Tegoroczny zwycięzca naszego plebiscytu, premier Mateusz Morawiecki, tytułem polityka roku uhonorowany został niemal dokładnie rok od momentu objęcia funkcji szefa rządu. W grudniu 2017 roku, jeszcze jako wicepremier i szef resortów finansów i rozwoju, cieszył się uznaniem 8% ogółu badanych, którzy typowali go wówczas do miana polityka roku, co dało mu trzecie miejsce wśród najbardziej docenianych przez Polaków przedstawicieli sceny politycznej – po prezydencie i premier Beacie Szydło.

TABELA 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%
2011	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 11% , Jarosław Kaczyński – 5%, Radosław Sikorski – 4%, Janusz Palikot – 3%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	27%
2012	Bronisław Komorowski – 11% , Donald Tusk – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Ryszard Kalisz – 3%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	33%	25%
2013	Bronisław Komorowski – 17% , Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Jarosław Gowin – 2%	35%	28%
2014	Bronisław Komorowski – 16% , Donald Tusk – 15%, Jarosław Kaczyński – 3%, Ewa Kopacz – 3%, Janusz Korwin-Mikke – 2%	26%	29%
2015	Andrzej Duda – 9% , Jarosław Kaczyński – 5%, Ewa Kopacz – 4%, Donald Tusk – 4%, Bronisław Komorowski – 4%, Paweł Kukiz – 2%, Ryszard Petru – 2%, Beata Szydło – 2%	26%	34%
2016	Andrzej Duda – 12% , Beata Szydło – 8%, Jarosław Kaczyński – 4%, Donald Tusk – 3%, Mateusz Morawiecki – 2%	26%	32%
2017	Andrzej Duda – 13% , Beata Szydło – 11%, Mateusz Morawiecki – 8%, Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 3%	23%	27%
2018	Mateusz Morawiecki – 13% , Andrzej Duda – 10%, Jarosław Kaczyński – 6%, Donald Tusk – 4%	22%	31%

W tabeli uwzględniono polityków, którzy uzyskali co najmniej 2% głosów

Nieco słabszy niż rok temu wynik uzyskał prezydent Andrzej Duda – przez poprzednie trzy lata zwyciężający w naszym plebiscycie na polityka roku (spadek liczby wskazań o 3 punkty procentowe w stosunku do grudnia 2017). Lokujący się obecnie na trzecim i czwartym miejscu klasyfikacji prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz szef Rady Europejskiej Donald Tusk zebrali minimalnie więcej głosów niż rok temu (wzrost po 1 punkcie procentowym).

Deklaracje badanych wskazują, że w tym roku Polacy mieli trochę większy problem z wyborem polityka roku niż w ubiegłym. W stosunku do 2017 roku odsetek ankietowanych, którzy nie potrafili udzielić odpowiedzi na pytanie o nazwisko najbardziej zasłużonego czy wyróżniającego się polityka, wzrósł o 4 punkty procentowe. Jednocześnie drugi rok z rzędu utrzymuje się relatywnie niska – niższa niż w poprzednich latach – liczba respondentów, którzy *expressis verbis* odmawiają wszystkim przedstawicielom naszej klasy politycznej większych zasług lub osiągnięć.

POLITYK ROKU 2018 NA ŚWIECIE

Wybór polityka roku spośród przedstawicieli międzynarodowej sceny politycznej z reguły nastęrcza badanym więcej trudności niż wskazanie najbardziej zasłużonego reprezentanta polityki krajowej. W grudniu 2018 roku miał z tym problem prawie co drugi respondent (49%), a dalsza blisko jedna piąta ankietowanych (18%) uznała, że żaden ze znanych im polityków zagranicznych nie odegrał w ciągu minionych dwunastu miesięcy na tyle znaczącej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na ten tytuł.

W sumie zatem tylko co trzeci respondent (33%) wymienił nazwisko jakiegoś polityka działającego na arenie międzynarodowej, któremu – jego zdaniem – należy się tytuł polityka roku 2018. Łącznie zgłoszono 28 nazwisk, z których dziewięć pojawiało się w wypowiedziach co najmniej 1% ankietowanych.

Na arenie międzynarodowej tytuł polityka roku 2018 Polacy przyznali prezydentowi Stanów Zjednoczonych Donaldowi Trumpowi. Do tego zaszczytnego miana wytypowało go 14% ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu, z dużo gorszym wynikiem w porównaniu do zwycięzcy tego plebiscytu, zajęła kanclerz Niemiec Angela Merkel. Wymieniło ją 5% respondentów. Na trzecim miejscu wśród polityków rangi światowej znaleźli się *ex aequo* szef Rady Europejskiej Donald Tusk oraz prezydent Rosji Władimir Putin (po 3% głosów). Kolejne miejsca zajęli: premier Węgier Victor Orbán (2%) i w dalszej kolejności – prezydent Francji Emmanuel Macron, premier Wielkiej Brytanii Theresa May, były prezydent Stanów Zjednoczonych Barack Obama oraz papież Franciszek (po 1% wskazań).

Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano **polityka roku 2018**?

Donald Trump	14%
Angela Merkel	5%
Donald Tusk	3%
Władimir Putin	3%
Victor Orbán	2%
Emmanuel Macron	1%
Theresa May	1%
Barack Obama	1%
Papież Franciszek	1%
Inni politycy – łącznie	2%
Nie ma takiego	18%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć	49%

Tegoroczny ranking ponownie wygrał prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump. W porównaniu z rokiem 2017 nieco zwiększył swoją przewagę nad zajmującą drugie miejsce kanclerz Niemiec Angelą Merkel. Przez ostatnie trzy lata tytuł polityka roku na arenie światowej zdobywali prezydenci Stanów Zjednoczonych, wcześniej przez sześć kolejnych lat (od 2010 roku) tryumfowała kanclerz Niemiec.

TABELA 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%
2011	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 8%, Jerzy Buzek – 2%, Nicolas Sarkozy – 2%	14%	49%
2012	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 14%, Jerzy Buzek – 1%, François Hollande – 1%, David Cameron – 1%, Viktor Orbán – 1%, Radosław Sikorski – 1%	18%	44%
2013	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 8%, Nelson Mandela – 2%, papież Franciszek – 2%, Władimir Putin – 1%, José Manuel Barroso – 1%	18%	48%
2014	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 10%, Władimir Putin – 3%, David Cameron – 1%, papież Franciszek – 1%, Donald Tusk – 1%	16%	46%
2015	Angela Merkel – 13% , Barack Obama – 9%, Władimir Putin – 4%, Victor Orbán – 3%, papież Franciszek – 2%, Donald Tusk – 2%, David Cameron – 2%, François Hollande – 1%	18%	44%
2016	Barack Obama – 12% , Angela Merkel – 9%, Donald Trump – 4%, Victor Orbán – 3%, Donald Tusk – 2%, papież Franciszek – 1%, Władimir Putin – 1%, David Cameron – 1%	16%	47%
2017	Donald Trump – 12% , Angela Merkel – 7%, Donald Tusk – 3%, Barack Obama – 2%, Emmanuel Macron – 2%, Victor Orbán – 2%, papież Franciszek – 1%, Justin Trudeau – 1%	17%	51%
2018	Donald Trump – 14% , Angela Merkel – 5%, Donald Tusk – 3%, Władimir Putin – 3%, Victor Orbán – 2%, Emmanuel Macron – 1%, Theresa May – 1%, Barack Obama – 1%, papież Franciszek – 1%	18%	49%

O ile w 2018 roku Polacy mieli większy niż wcześniej problem ze wskazaniem polityka roku na krajowym podwórku, o tyle nieco mniej kłopotu sprawiło im wskazanie odpowiedniej postaci na arenie międzynarodowej. Są to jednak różnice minimalne. W stosunku do roku poprzedniego odsetek odpowiedzi „Trudno powiedzieć” zmalał o 2 punkty procentowe, ale jednocześnie trochę więcej było osób uznających, że na ten tytuł nie zasłużył żaden z polityków.

Opracowała
Agnieszka Cybulska